

Ecological Vineyards Governance Activities
for Landscape's Strategies

Vinogradništvo v Vipavskih gričih

Andreja Škvarč, Majda Brdnik
KGZS Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

Spletna delavnica, 2. december 2021

Projekt ECOVINEGOALS - pilotno območje - VIPAVSKI GRIČI

23 vasi- naselij , 5511 prebivalcev

Občina	Število kmetij	Št. aktivnih kmetij	Število vinogradnikov	Št. vinogradnikov v KOPOP	Št. ekoloških vinogradnikov	Površina vseh vinogradov (ha)	Površina terasiranih vinogradov (ha)
AJDOVŠČINA	331	177	233	43	5	380	234
KOMEN	14	6	6	5	2	18	12
NOVA GORICA	219	48	144	17	0	152	74
VIPAVA	275	129	204	31	6	362	223
SKUPAJ	839	360	587	96	13	912	543

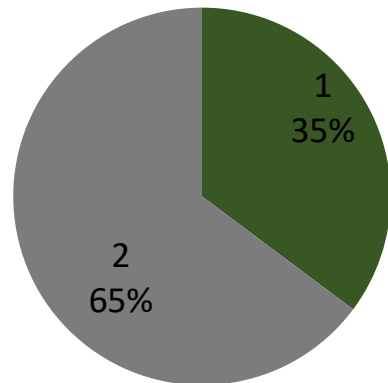
Vinorodni okoliš Vipavska dolina – 2115 ha,
 Vipavski griči = 43 % površine vinorodnega okoliša

Terasirani vinogradi – 60 %

Ekološki vinogradi – površina 90 ha

VINOGRADI V VIPAVSKI DOLINI
ozelenitev - 65 %

Nekatere dobre kmetijske prakse so zajete tudi v KOPOP (kmetijska okoljska in podnebna plačila)

96 vinogradniških kmetij je vključenih v to obliko kmetovanja – operacija VIN, ki vključuje zahteve :

- **VIN _ VABE... postaljanje vab- plošč za spremljanje škodljivcev , kot obvezno ter izbirne:**
- **VIN _ EKGN – gnojenje z gnojili dovoljenimi v EK**
- **VIN _ MEHZ – mehansko zatiranje plevelov**
- **vinogradu**

KOPOP - kmetijska okoljska in podnebna plačila

- **VIN _ INSK- neuporaba insekticidov razen za karantenske škodljivce- prenašalce bolezni**
- **VIN _ POKT - trajna ozelenitev vinogradniških tal, podrahljavanje kolesnic**
- **VIN _ MEDV - začasna ozelenitev tal preko zime**

- **Obvezno izvajanje 5 let**

Raba tal 2020 Vipavski griči

Kartografija:
Žiga Maroh

Vsebina:
Mateja Šmid Hribar, Maja Topole

Vir podatkov:
Geodetska uprava Republike Slovenije (GURS),
Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano (MKGP)

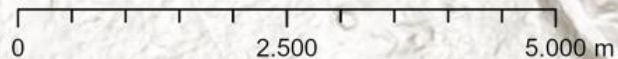
© Geografski inštitut Antona
Melika, Inštitut za antropološke
in prostorske študije,
ZRC SAZU, 2021

Legenda:

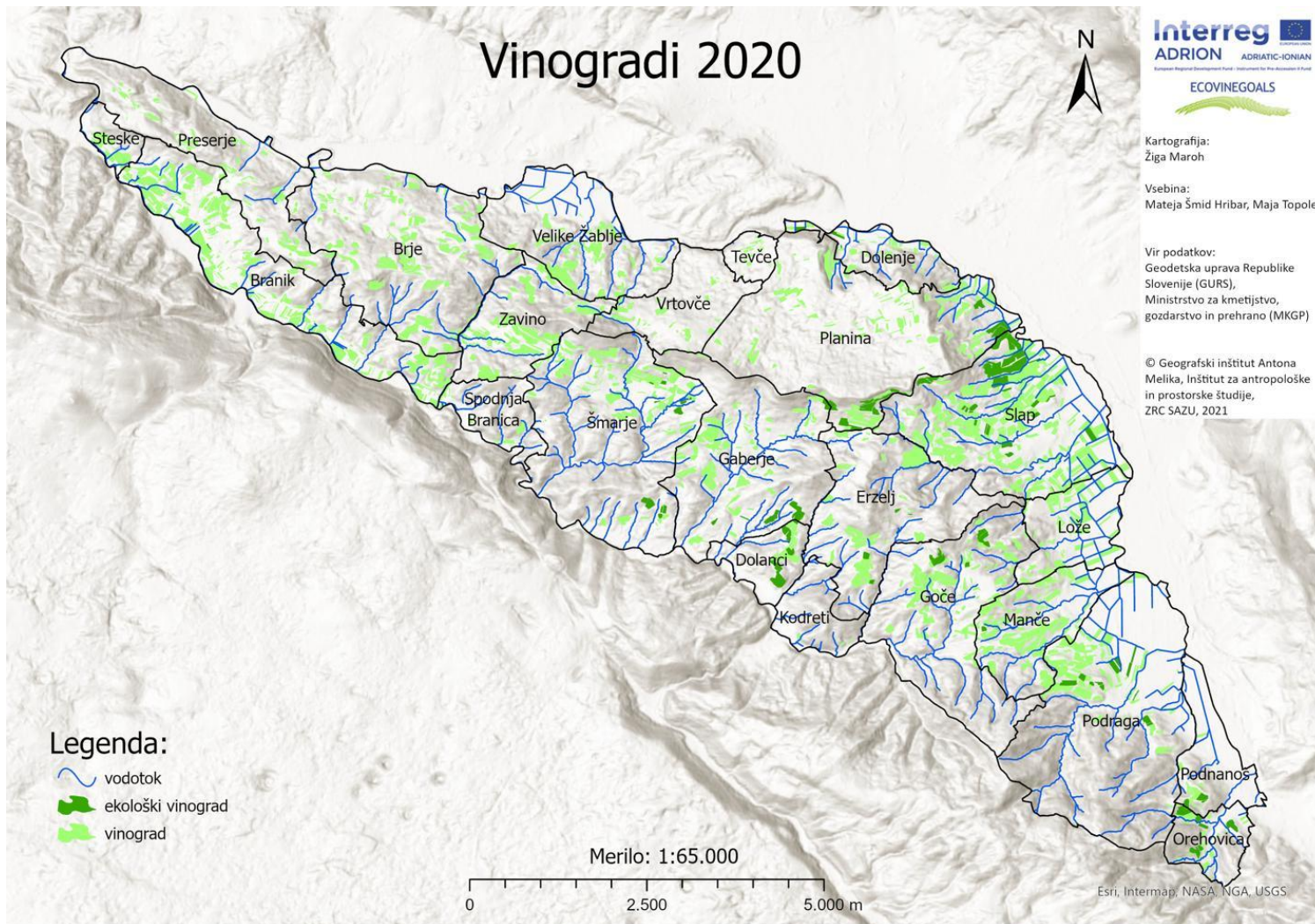
- vodotok
- pozidano
- njiva
- vinograd
- sadovnjak
- oljčnik
- gozd
- travnik
- v zaraščanju
- voda
- drugo

49 % gozd
17 % travniki
13,6 % vinogradi
5,7 % orna zemlja
4,4% pozidana zemljišča
3,0% sadovnjaki
2,1 % površine v zaraščanju

Merilo: 1:65.000

Vinogradništvo v Vipavskih gričih

- Površina vinogradov > 900 ha
- Zmanjšanje površine za 150 ha v zadnjih 20 letih

Vipavski griči – podatki o vinogradih

NASELJE	Št. vinogradnikov	Št. vinogradov	Povr. vin. (ha)	Povr. vin. na terasah (ha)	ŠT. TRT	Št. vinogradnikov ECOVINEGOALS
BRJE	42	180	103,58	44,23	389420	3
DOLENJE	14	27	9,31	4,14	30724	0
GABERJE	25	69	39,48	33,66	148115	1
PLANINA	47	166	84,83	46,13	325222	6
ŠMARJE	39	115	44,46	30,37	166796	1
TEVČE	11	32	5,56	1,16	21620	0
VELIKE ŽABLJE	26	57	29,03	22,70	100991	0
VRTOVČE	15	48	21,20	17,67	75147	0
ZAVINO	14	88	42,12	33,65	153128	1
Občina Ajdovščina	233	782	379,6	233,7	1.411.163	12
ERZELJ	11	35	19,75	17,24	73134	1
GOČE	33	117	45,73	33,23	170128	1
LOŽE	27	86	58,58	32,95	250415	0
MANČE	16	50	27,50	19,54	118202	0
OREHOVICA	15	33	21,08	16,38	106310	2
PODNANOS	16	24	4,58	2,66	15117	1
PODRAGA	41	84	46,76	26,65	205074	4
SLAP	45	178	138,46	74,03	549388	6
Občina Vipava	204	607	362,4	222,7	1.487.768	15
BRANIK	83	249	90,37	39,38	303265	1
PRESERJE	42	125	40,08	23,94	125789	0
SPODNJA BRANICA	17	41	12,52	6,75	37708	0
STESKE	2	10	8,80	4,33	37145	1
Občina Nova Gorica	144	425	151,8	74,4	503.907	2
DOLANCI	4	26	14,36	11,31	65012	3
KODRETI	2	6	3,27	0,78	12814	1
Občina Komen	6	32	17,6	12,1	77.826	4
SKUPAJ	587	1846	911,43	542,9	3.480.664	33

Zastopanost sort

Vipavski griči

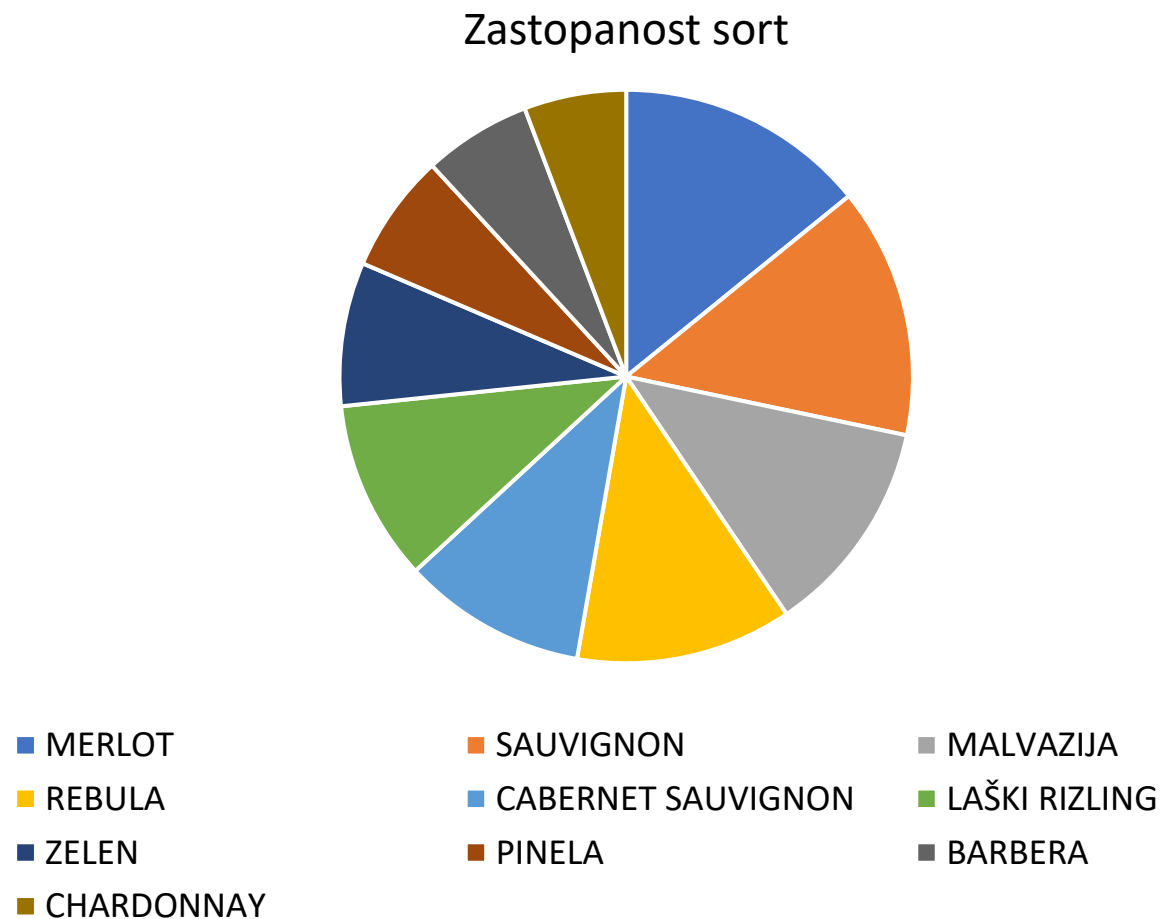
	Sorta	%
1	MERLOT	12,26
2	SAUVIGNON	12,23
3	MALVAZIJA	10,61
4	REBULA	10,56
5	CABERNET SAUVIGNON	9,00
6	LAŠKI RIZLING	8,83
7	ZELEN	7,02
8	PINELA	5,80
9	BARBERA	5,26
10	CHARDONNAY	4,99
11	RUMENI MUŠKAT	3,07
12	BELI PINOT	2,82
13	REFOŠK	1,65
14	MODRI PINOT	1,29
	OSTALO	4,60

Vinorodni okoliš Vipavska dolina

	Sorta	%
1	MERLOT	18,77
2	MALVAZIJA	11,06
3	SAUVIGNON	10,78
4	REBULA	9,96
5	CABERNET SAUVIGNON	8,84
6	LAŠKI RIZLING	7,48
7	CHARDONNAY	6,41
8	BARBERA	4,18
9	ZELEN	3,42
10	BELI PINOT	2,89
11	PINELA	2,71
12	REFOŠK	2,69
13	SIVI PINOT	2,18
14	RUMENI MUŠKAT	1,99
15	ZELENI SAUVIGNON	1,50
16	MODRI PINOT	1,11
	OSTALO	2,00

Zastopanost sort v Vipavskih gričih

Sorta	%
MERLOT	12
SAUVIGNON	12
MALVAZIJA	11
REBULA	11
CABERNET SAUVIGNON	9
LAŠKI RIZLING	9
ZELEN	7
PINELA	6
BARBERA	5
CHARDONNAY	5
OSTALO	13
	100

V Vipavskih gričih je posajeno 80 % sorte zelen in 82 % sorte pinela

Podatki o kmetijah vključenih v projekt

- 33 vinogradniških kmetij
- površina vseh zemljišč v obdelavi **310 ha**
- površina vinogradov **212 ha**, povprečna površina vinogradov na kmetiji 6,4 ha
- 8 kmetij – živinoreja
- 19 kmetij – sadje, oljke v manjšem obsegu (0,1-04 ha), 2 travniška sadovnjaka, 1 kmetija površina sadovnjakov > 1ha
- 10 ekoloških / biodinamičnih kmetij – površina 86 ha
- 32 kmetij – lokalne sorte: rebula, malvazija, pinela, zelen,.....

Agroekološke prakse

1. MEŠANE ZASADITVE – DREVESA, GRMOVNIC, DOMAČE ŽIVALI V VINOGRADU
2. BIO OBMOČJE
3. BLAGOVNA ZNAMKA "BIODIVERSITY FRIEND
4. BIOSTIMULATORJI V VINOGRADNIŠTVU – huminske kisline, alge, bakterije....
5. UREJANJE GOJITVENE OBLIKE VINSKE TRTE -poletna rez, osvetlitev, 16 listov na mladiki, umirjena rast, osvetljeni grozdi
6. TRAJNA OZELENITEV – delna, vsaka druga vrsta, popolna
7. VZDRŽEVANJE TRADICIONALNIH ELEMENTOV VINOGRADNIŠKE POKRAJINE – SUHOZIDI
8. ZELENO GNOJENJE V VINOGRADU – uporaba različnih rastlin,
9. ROČNA TRGATEV
10. KMETOVANJE Z VISOKO DODANO (NARAVNO) VREDNOSTIJO – Območje Natura 2000
11. MEHANSKO ZATIRANJE PLEVELA V VRSTAH
12. TRAJNOSTNO NAMAKANJE V VINOGRADU
13. NAMIZNA, DRUŽABNA IGRA IZMENJAVE VLOG – vinogradnik & potrošnik
14. METODE KONFUZIJE IN DEZORIENTACIJE
15. ZASTIRANJE Z RAZLIČNIMI MATERIALI
16. SISTEMI SODELOVALNEGA JAMSTVA (SSJ) – KONTROLA IN CERTIFIKACIJA (EKOLOŠKO KMETIJSSTVO,.....

17. RABA TAL, PROSTORSKO PLANIRANJE
18. PTIČJA GNEZDA IN ZATOČIŠČA ZA ČEBELE IN DRUGE OPRAŠEVALCE
19. UNIČEVANJE PLEVELOV S SEŽIGANJEM
20. SLUŽBA ZA VARSTVO RASTLIN – PROGNOŠTIČNA SLUŽBA
21. TOLERANTNE SORTE VINSKE TRTE
22. DRUŽBENA ODGOVORNOST IN USTVARJANJE ZNANJA V KMETIJSTVU
23. KONTROLA RODOVITNOSTI TAL – koncentracija težkih kovin, organskih onesnaževalcev, hranil, organska snov
24. VINSKE CESTE - PROMOCIJSKO ORODJE VINOGRADNIŠTVA IN VINARSTVA
25. LESENI STEBRI
26. STRATEGIJE ZA PROMOCIJO AE IZDELKOV
27. PREPREČEVANJE EROZIJE - TERASE
28. KOMPOSTIRANJE ALI MULČENJE ROŽJA
29. UPORABA SEKANCEV V VINOGRADU
30. PRIDELAVA LOKALNIH SORT
31. KOMPOSTIRANJE TROPIN
32. UPORABA TROPIN ZA DESTILACIJO – ZAKLJUČEN KROGOTOK, PREDELAVA
33. PRIPRAVA IN UPORABA KOMPOSTA V VINOGRADIH

AE praksa	Skupno število
5. UREJANJE GOJITVENE OBLIKE VINSKE TRTE -poletna rez, osvetlitev, 16 listov na mladiki, umirjena rast, osvetljeni grozdi	33
9. ROČNA TRGATEV	33
25. LESENI STEBRI	32
11. MEHANSKO ZATIRANJE PLEVELA V VRSTAH	31
22. DRUŽBENA ODGOVORNOST IN USTVARJANJE ZNANJA V KMETIJSTVU	31
28. KOMPOSTIRANJE ALI MULČENJE ROŽJA	31
30. PRIDELAVA LOKALNIH SORT	31
31. KOMPOSTIRANJE TROPIN	30
17. RABA TAL, PROSTORSKO PLANIRANJE	29
20. SLUŽBA ZA VARSTVO RASTLIN – PROGNOŠTIČNA SLUŽBA	29
27. PREPREČEVANJE EROZIJE - TERASE	29
6. TRAJNA OZELENITEV – delna, vsaka druga vrsta, popolna	28
24. VINSKE CESTE - PROMOCIJSKO ORODJE VINOGRADNIŠTVA IN VINARSTVA	25
10. KMETOVANJE Z VISOKO DODANO (NARAVNO) VREDNOSTIJO – Območje Natura 2000	19
8. ZELENO GNOJENJE V VINOGRADU – uporaba različnih rastlin,	18
23. KONTROLA RODOVITNOSTI TAL – koncentracija težkih kovin, organskih onesnaževalcev, hranil, organska snov	15
4. BIOSTIMULATORJI V VINOGRADNIŠTVU – huminske kisline, alge, bakterije....	11
1.MEŠANE ZASADITVE – DREVESA, GRMOVNIC, DOMAČE ŽIVALI V VINOGRADU	10
18. PTIČJA GNEZDA IN ZATOČIŠČA ZA ČEBELE IN DRUGE OPRAŠEVALCE	9
16. SISTEMI SODELOVALNEGA JAMSTVA (SSJ) – KONTROLA IN CERTIFIKACIJA (EKOLOŠKO KMETIJSTVO,.....	8
33. PRIPRAVA IN UPORABA KOMPOSTA V VINOGRADIH	8
7. VZDRŽEVANJE TRADICIONALNIH ELEMENTOV VINOGRADNIŠKE POKRAJINE – SUHOZIDI	4
15. ZASTIRANJE Z RAZLIČNIMI MATERIALI	4
32. UPORABA TROPIN ZA DESTILACIJO – ZAKLJUČEN KROGOTOK, PREDELAVA	4
14. METODE KONFUZIJE IN DEZORIENTACIJE	2
12. TRAJNOSTNO NAMAKANJE V VINOGRADU	1

2. BIO OBMOČJE	0
3. BLAGOVNA ZNAMKA "BIODIVERSITY FRIEND	0
13. NAMIZNA, DRUŽABNA IGRA IZMENJAVE VLOG – vinogradnik & potrošnik	0
19. UNIČEVANJE PLEVELOV S SEŽIGANJEM	0
21. TOLERANTNE SORTE VINSKE TRTE	0
26. STRATEGIJE ZA PROMOCIJO AE IZDELKOV	0
29. UPORABA SEKANCEV V VINOGRADU	0

Podatki o številu agroekoloških praks na kmetijah

	Farm project code	Način kmetovanja	Število AE praks	Načrtovane AE prakse
1	V01	I	15	2
2	V02	B, KOPOP	17	2
3	V03	B, KOPOP	16	4
4	V04	I	12	2
5	V05	I, KOPOP	14	4
6	V06	E, KOPOP	12	2
7	V07	I	10	8
8	V08	I	13	2
9	V09	I	15	4
10	V10	E, KOPOP	16	4
11	V11	I, KOPOP	14	3
12	V12	I, KOPOP	17	1
13	V12A	E (vine), KOPOP	20	1
14	V13	I	15	5
15	V14	E (vine), I (cattle)	17	4
16	K01	EK to biodinamic	17	0
17	K02	EK to biodinamic	16	0

	Farm project code	Način kmetovanja	Število AE praks	Načrtovane AE prakse
18	K03	KOPOP	14	2
19	K04	I, KOPOP	15	3
20	A01	I, KOPOP	17	5
21	A02	I, KOPOP	21	4
22	A03	I, KOPOP	17	6
23	A04	I, KOPOP	18	2
24	A05	B, KOPOP	20	1
25	A06	E	15	8
26	A07	I	13	3
27	A08	I, KOPOP	15	1
28	A09	I, KOPOP	14	2
29	A10	I, KOPOP	17	2
30	A11	I, KOPOP	16	5
31	A12	I	7	1
32	NG01	I, KOPOP	14	3
33	NG02		13	4
povprečno št. AE praks			15	

Število AE praks na ekoloških kmetijah

	Farm project code	Način kmetovanja	Število AE praks	Načrtovane AE prakse
			practices	wanted
1	V02	B, KOPOP	17	2
2	V03	B, KOPOP	16	4
3	V06	E, KOPOP	12	2
4	V10	E, KOPOP	16	4
5	V12A	E (vine), KOPOP	20	1
6	V14	E (vine), I (cattle)	17	4
7	K01	EK to biodinamic	17	0
8	K02	EK to biodinamic	16	0
9	A05	B, KOPOP	20	1
10	A06	E	15	8
			17	

	Farm project code	Način kmetovanja	Število AE praks	Načrtovane AE prakse
1	V01	I	15	2
2	V04	I	12	2
3	V05	I, KOPOP	14	4
4	V07	I	10	8
5	V08	I	13	2
6	V09	I	15	4
7	V11	I, KOPOP	14	3
8	V12	I, KOPOP	17	1
9	V13	I	15	5
10	K03	KOPOP	14	2
11	K04	I, KOPOP	15	3
12	A01	I, KOPOP	17	5
13	A02	I, KOPOP	21	4
14	A03	I, KOPOP	17	6
15	A04	I, KOPOP	18	2
16	A07	I	13	3
17	A08	I, KOPOP	15	1
18	A09	I, KOPOP	14	2
19	A10	I, KOPOP	17	2
20	A11	I, KOPOP	16	5
21	A12	I	7	1
22	NG01	I, KOPOP	14	3
23	NG02		13	4
			15	

Št. AE praks na Integriranih / ostalih kmetijah

Hvala za pozornost !

